

2015

Bakgrund:

Strömsborgs ullspinneri anlades 1827. Driften upphörde på 1960-talet och spinneriet inköptes av Osby hembygdsförening 1969. Det drivs nu som ett museum av föreningen och utsågs till Årets industriminne 2011. I området vid forsar i Helge å fanns tidigare kvarn, pappersbruk och smedja.

På Skåneledens broschyr står att läsa: "Längs småvägar och enstaka stigar går du genom idyllisk landsbygd och skog. Skyltar berättar om torparliv och vattnets kraft. I väster passerar du en helig å med åldriga industrier".

Området med sin vildmarkskaraktär och med sin orörda storblockiga åbotten har en stor potential för att bli ett attraktivt strömvattenfiske vilket saknas i regionen.

I å-sträckan finns de skyddsvärda och rödlistade arterna sandkrypare och öring vilka har speciella krav på sin livsmiljö.

Före reglering var området känt för ett mycket bra fiske efter stationär öring.

Med tanke på förutsättningarna såsom närheten till stambanan och större vägar så kan området locka en stor turismström från större städer. Exempelvis så ligger Hamburg bara några timmars resa med tåg ifrån det strömmande vattnet.

Minnesanteckningar förda vid workshop: Strömmande vatten- kulturmiljö, turism och sportfiskeparadis den 26 maj i Osby

Närvarande: Peter Andersson, Göran Petersson: Broby Genastorp FVO.

Anders Weren, Jan Ekman, Krister Svensson, Anders Ivarsson, Carl-Magnus Nilsson:
Markägare.

Ingemar Andersson, Alf Isberg: Hallaryd Visseltofta FVOF

Sven Albinsson: Osbysjöns FVO

Lars-åke Ljungdahl: Osby hembygdsförening

Anna Nordstrand: Osby kommun

Jan Lannér, Emil Persson, och Agne Andersson: Helge å Model Forest och Helgeåns vattenråd

Samling skedde vid åsträckan för att se problem och möjligheter, därefter fika och workshop i tre grupper. Sex olika diskussionsfrågor fanns:

1. Vision: Hur skulle du vilja att det ser ut i strömmen om 10 år?
Alla grupper är överens om ” Rinnande jämnt vattenflöde året om”
2. Hur får man ett strömmande vatten tillbaka?
Alla grupperna menar att en omprövning av vattendomen är nödvändig.
Kommentarer: En utredning av vilka för och nackdelar med både biologisk och socialt perspektiv behövs. Vilka dikningsföretag finns som kan påverkas? Vilka är de naturliga tillflödena och vilken karaktär och status har de? Vilka är konflikterna mellan kanoting, sportfiske, markanvändning osv.
3. Hur kan man öka tillgängligheten i området?
Förverkliga Dufva- leden, det finns ett kommunalt fullmäktigebeslut på en vandringsled inom området.
Kommentarer: Leder med appar för info. Det behövs parkeringsplatser och toaletter. Vilken service behövs och vilken sköter detta? Røjning och annan skötsel av strandzonen. Informationstavlor. Utnyttja Skåneleden. Rastplatser med vindskydd, grillplatser och varför inte en rejäl pub.
4. Vad finns här som kan locka turister, hur utvecklar vi det och vad mer skulle kunna finnas?
Här finns många tankar beroende på vilken målgrupp vi söker men några är: Sportfiske, kulturhistoria, industrihistoria, Dansk- Svenska krigen, snapphanarna, slåttermader, kiselgur, spinneriet, Göta bruk, Hönjarums skans. Området är väl dokumenterat genom boken ”Vid en krök i Helge å”. Allt detta skulle kunna bli en nod i en regional natur- kultur och fisketurismsatsning. Utveckling av området sker genom Dufva- leden, fiskevårdande åtgärder, samarbete med Skåne nordost.
5. Var ligger ansvaret?
Lagstiftarna om vattendomar, Länsstyrelsen, EON, Kommunen, markägare.
6. Hur går vi vidare?
Tillsammans är vi starka. Att genom opinionsbildning och utbildning stärka området. Vi behöver skriva ner och motivera varför Genastorp är bästa stället att börja med åtgärder. Vi vet dess unika värden och potential, men det måste kommuniceras till andra.
Kommentarer: Påverka politiker och tjänstemän så att de lyssnar på och vågar föra folkets talan. Påverka markägare. När vi nu vet lite mer måste vi träffas igen.

Andra kommentarer:

Malens roll som predator – negativ inverkan på fiskbeståndens storlek och mångfald?

Ryktet är att EON förlorar 100 000 kr per år för varje procent vatten som släpps förbi kraftverket. De tycker också att det är olämpligt att bryta ut enskilda delsträckor.

De stora skillnaderna i flödet förfular hela området. Åfåran är normalt tom mellan oktober och maj.

De stora påsläppen spolrar rent allt levande som lyckas etablera sig i den gamla åfåran.

Hönjarumsbäcken är ett viktigt biflöde.

En fråga uppkom kring de juridiska mål som länsstyrelsen drivit inte lyckats övertyga mark och miljödomstolen. Varför?

Kommunerna i Skåne nordöst har just påbörjat ett arbete kring att utveckla vår del till besöksdestination.

Vandringsled på väg att utvecklas, den kommer bland annat att använda appen tidsmaskinen som tagits fram i ett projekt av Skånes Hembydsförbund.

Vi måste träffas igen.

Som organisationer ber Helge å Model Forest, SLU Alnarp och Helgeåns vattenråd att få tacka för att ni deltog och visade ett fantastiskt engagemang.

Genom Jan Lannér, Emil Persson och Agne Andersson